

Toppledere i anleggsbransjen

Deres ref.:

Deres brev av:

Dato: 6. september 2023

Bekymring for manglende kapasitet innen tunnel og anleggsteknikk ved NTNU

Norsk forening for fjellsprengningsteknikk (NFF) ble etablert i 1963, og har som formål å arbeide for bedre utnyttelse av berggrunnen, utvikling av bergteknologi og anvendte teknikker, forbedring av sikkerhet og miljø, å hente impulser utenfra og samtidig gjøre norsk teknologi kjent internasjonalt. Foreningen skal arbeide for gode kollegiale forhold innen bransjen. En viktig del av vår aktivitet er også å sikre god rekruttering innen de fagområdene som er relevante for vår industri.

NFF har over 100 medlemsbedrifter, og styret består av et tverrsnitt av bransjen med representanter fra byggherrer, entreprenører, rådgivere, leverandører og academia.

NFF har siden 1977 gjennomført professormøter annethvert år for å sikre at det er god kontakt mellom bransjen og lærekreftene innen de relevante fagene ved NTNU. Vi har også etablert Yngres nettverk som er i jevnlig kontakt med studentene med bransjekvelder og andre aktiviteter for å sikre god informasjon om hva vi trenger av kompetanse. NFF har, i likhet med mange av våre medlemsbedrifter, også støttet flere PhD-kandidater finansielt, og har videre samarbeidet med flere bachelor- og masterstudenter, nettopp for å sikre at de får den kompetansen som vi etterspør i bransjen.

Vi har gjennom flere år sett en nedadgående prioritering fra NTNU sentralt innen både ingeniørgeologi og anleggsteknikk. Dette ønsker vi nå å varsle våre medlemsbedrifter om, og vi ber om hjelp til å påvirke NTNU, slik at vi sammen kan snu denne trenden.

Spesielt når det gjelder anleggsteknikk, blir bekymringen bare større og større. Det startet med at begrepet anleggsteknikk helt og fullt er fjernet fra listen over institutt. Det ligger nå skjult under det som heter Bygg- og miljøteknikk. På dette instituttets nettside er ikke faget anleggsteknikk inkludert. Det vil si at fagemner som tunneldrift, massedisponering, anleggslogistikk og bergsprengning ikke lenger kommer opp som en synlig opsjon for studentene.

En vitenskapelig ansatt ved NTNU har mange oppgaver:

- Sikre god undervisning for dagens studenter
- Forske og sikre finansiering til videreutvikling av faget
- Ha kapasitet til å ha kontakt med næringslivet (viktig for formidling til næringen og samfunnet, ekstern finansiering av forskning og rekruttering)
- Ha kapasitet til fornying (f. eks. endrede krav til bærekraft, digitalisering)
- Samarbeide med andre vitenskapelige ansatte for å sikre robusthet ved sykdom eller andre typer fravær.

Det er nå kun én vitenskapelig ansatt innen fagfeltet anleggsteknikk; professor Amund Bruland.

Han vil snart gå av med pensjon, uten at det er planlagt å ansette en ny ressurs. NFF er et aktivt medlem både av Bergringen og Næringslivsringen nettopp for å støtte opp under god dialog mellom bransjen og NTNU. Erfaringen vår er at det blir tyngre og tyngre å få det fokuset anleggsteknikk er nødt til å ha på Norges største tekniske universitet. Vi er bekymret for at fokuset på en av de største landbaserte industrier har blitt mer og mer nedprioritert av NTNU. Styret i NFF har fulgt opp dette gjennom flere brev til og møter med NTNU. Dette blir ytterligere forsterket av at det kun er NTNU som tilbyr anleggsteknikk som fagområde på dette nivået.

Denne nedprioriteringen skjer samtidig som at sivilingeniørene som ble uteksaminert i glanstiden til anleggsutdanningen på NTNU på 80- og 90-tallet nærmer seg pensjonsalderen med stormskritt. Den kompetansen de besitter rundt omkring i hele verdikjeden må erstattes på et tidspunkt. Hvordan ligger det an i din bedrift? Har dere sikret gode etterfølgere? NFF vil hevde at fremtidens anleggsprosjekt er avhengige av at kompetanse innen anleggsteknikk må opprettholdes og helst videreutvikles, gitt den økende kompleksiteten vi ser i fremtidens anleggsprosjekt – på alle plasser i verdikjeden.

Når vi nå har vært vitne til at det har vært en ubesatt professorstilling innen anleggsteknikk over lengre tid, blir vi ytterligere bekymret, og dette har vi tatt opp med NTNU. Svaret fra NTNU gjør ikke NFF beroliget på vegne av bransjen. Svarbrev fra NTNU, viser etter vår oppfatning liten forståelse fra NTNUs side om alvorlighetsgraden av situasjonen. Det vises til en strategisk bemanningsplan som visstnok skal ferdigstilles i løpet av høsten 2023. Det vil si at den ferdigstilles over 1,5 år etter NFFs første henvendelse. Det er heller ikke formidlet at situasjonen innen anleggsteknikk vil bli endret som følge av arbeidet med denne bemanningsplanen – tvert imot.

NFF og resten av bransjen vil fortsette å støtte opp om faglige samarbeid og forskningsarbeid, slik vi har god tradisjon for å gjøre, men det forutsetter at NTNU stiller med minst én samarbeidspartner/mottaker på dette området. Dette vil forsvinne helt når professor Amund Bruland snart går av. Det tar tid å bygge opp en etterfølger som kan håndtere dette samarbeidet på en like god måte som professor Bruland har gjort gjennom en årrekke. Faget anleggsteknikk er svært viktig for bransjen, og det står helt sentralt når det gjelder rekruttering av nye anleggsingeniører til våre organisasjoner.

Mange av våre medlemsbedrifter vil ha med representanter på NTNUs topplederforum for bygg- og anleggsgagene 7. november i 2023. Vi håper dere vil bruke denne og alle andre anledninger til å få fram bransjens behov for dette fagfeltet ved NTNU.

Ta gjerne kontakt med vår generalsekretær dersom dere har spørsmål angående denne problemstillingen. (nff@nff.no eller på telefon 98210530)

Med vennlig hilsen

Elin Hermanstad Havik
Nestleder

Norsk forening for fjellsprenningsteknikk

Tone Nakstad
Generalsekretær